

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Felhívás.

A hadügyminiszter, a magyar honvédelmi miniszter és az osztrák honvédelmi miniszter, az egész fegyveres erőre kiterjedő önkéntes hadsegélyezés központi hatóságaképpen kölcsönös egyetértéssel Budapesten és Bécsben egy-egy

Hadsegélyező hivatal

szervezett. E hivatalok vezetésére egy-egy magasabb rangú tábornok van rendelve, munkaköre kiterjed az önkéntes segélynyújtás minden nemére. Kivételt képez ez alól a beteg- és sebesült-ápolás, amely teljesen kialakult külön szervezettel bír (Vörös-Kereszt Egylet), valamint a behívott katonák családtagjainak segélyezésére, amely a törvény alapján eszközöltetik.

Érintetlenül marad a már megalakult egyesületek, bizottságok, gyűjtőhelyek stb. hadsegélyezési működése, sőt a hadsegélyező hivatalok a maguk részéről mindent megfognak tenni arra nézve, hogy az önkéntes segélynyújtás minél több alakban és módon érvényesülhessen. E tekintetben szívesen szolgálnak tanácsos és utbaigazítással úgy a monarchiában, mint a külföldi kolóniáinkon mindazon honfitársainknak, kik e magasztos cél érdekében a haza oltárára áldozni akarnak.

Hivatalos jellegüknel fogva föltétlen részrehajlatlanság mellett óhajtanak a hadsegélyező hivatalok céltudatos irányt adni a monarchiában már megindult egész, nagy segélyező mozgalomnak és központjai óhajtanak lenni minden ilyen hazafias törekvésnek. Különös gondot fognak arra fordítani, hogy a segélynyújtás a gyakorlati élet kívánságainak is teljesen megfeleljen.

E hivatalok egyttal az önkéntes segélynyújtás központi tudakozó helyei is.

Ezek alapján felszólítatnak mindazok az egyének, egyesületek, bizottságok stb.-ek, amelyek az elmondottak értelmében a hadsegélyezés terén közreműködni óhajtanak, hogy a cs. és kir. hadügyminisztérium hadsegélyező hivatalához (Kriegsfiirsorgeamt des k. u. k. Kriegsministerium Wien IX/3. Schwarzschaner-strasse 15.), illetőleg a m. kir. honvédelmi minisztérium hadsegélyező hivatalához (Budapest, IV., Váci-utca 38. sz.) forduljanak.

E hivatalok mindegyike elfogad pénzadományokat a segélynyújtás bármilyen céljaira s ezeket haladéktalanul eljuttatja rendeltetésük helyére. Gyűjtenek mindenféle adományokat a háboruban elesett vagy a hadi fáradságok következtében elhalt harcosaink özvegyei és árvái számára, ugyszintén gyűjtik a harcmezőn álló katonáinknak szánt adományokat és egyáltalában oda törekednek, hogy a segélynyújtás minden módját elősegítsék és szervezzék.

A közönség figyelme felhivatik arra, hogy gyors romlásnak alávetett cikkek ado-

mányozása nem kívánatos. Ilyen cikkek be- küldését megelőzőleg célszerű az illető had- segélyező hivatalhoz kérdést intézni. A se- gélynyújtás legalkalmasabb eszköze a kész- pénz.

Levelek, kérdések és pénzadományok mindkét hivatal számára, valamint a buda- pesti hivatalnak szánt egyéb adományok a

fentebb közölt címek alatt küldendők. A bécsi hivatalnak szánt tárgyi adományok címzése a következő: A cs. és kir. hadügyminiszte- rium hadsegélyező hivatalának (An das k. u. k. Kriegsministerium Kriegsfiirsorgeamt), — Wien, I., Stubenring.

Mindkét hivatal monarchia összes nyel- vein levelez.

Csaták szárazon és vizen

A sabáci véres harcok – Győzelmes ütközetek a kozákokkal – Újabb német hóditás Oroszországban – A honvédség a harcmezőkre indul

Csüggedetlen lelkesedéssel folyik ré- szünkről az előnyomulás mind a két harcté- ren. Orosz-Lengyelországban és Szerbiában egyaránt előnyomulnak csapataink, amelyek hősiességekben veik vissza minden vonalon az ellenséget. Sőt már a tengeren is volt csa- tánk, amelynek helye eddig ismeretlen. Ugy a közönség, mint a katonaság hangulata kitünő.

Szövetségesünknek, a németeknek hadse- rege és dicsőséges hadi tényekkel gyarapít- totta eddigi jelentős sikereit mindakét harcté- ren: úgy a franciák, mint az oroszok ellen. A német hadsereg ma elfoglalta Mlava orosz já- rási székvarost, amely Thorn magasságában fekszik a Varsóba vezető vasuti vonalon.

A magyar seregek, amelyek most már orosz és szerb földön küzdenek erősítést fog- nak nyerni, amennyiben elrendelte a király, hogy a honvédség és népfölkelés is vonuljon harc vonalra és lépje át a határt.

A mai eseményekről egyébként a követ- kező táviratok számolnak be:

A déli háboru

Utcai harcok Sabácban.

Budapest, aug. 18. A Sabác alól ide szál- lított sebesültek egyike beszélt:

— Bakáink füttyszóval vonultak be Sa- bácba, miután maguk előtt kergették az ellen- séges hátvédő csapatokat; a szerb katonák zömének sikerült is kimenekülni a városból. — Katonáink kiméletesen bántak a város lakos- ságával, mindazonáltal egyes utcákban kény- telenek voltak fegyverüket használni. A szer- bek ugyanis az ablakokból lövöldöztek bevo- nuló katonáinkra, akik az orvtámadókat agyonlőtték.

Mialatt Sabácot az egyik oldalon drótsö- vénnyel vették körül, a másik oldalon egy szerb hadosztály támadott. Elkeseredett szu- ronnyharc fejlődött ki és tüzéség is résztvett a viaskodásban. Végre is visszavertük az ellenséget és tizenöt kilométernyire üldöztük faluról-falura s mindenünnen kivertük a szer-

betek. Mondhatom, katonáink úgy harcoltak, mint az oroszlanok.

Orvul lelőtt ezredes.

Budapest, aug. 18. Sabácból jelentik, hogy Holzhausen báró ezredes, a Deutschmeister-ezred parancsnoka elesett. Az ezredest, aki részt sem vett a harcban, orvul rálőtték.

Bécs, aug. 18. A Corr. Bureau jelenti: Holzhausen báró ezredes, a Deutschmeister- ezred parancsnoka elesett. Az ezredes, akit csak rövid idővel ezelőtt helyezték át a Dutschmeister-ezredhez, még tavaly a 72-ik gyalogezredben működött mint alezredes s a pozsonyi 5-ik hadtestparancsnoksághoz volt beosztva.

Egy hős ezred.

Zágráb, aug. 18. A Magyar Távirati Iroda jelenti, hogy Skerlec Iván báró bán és a zágrá- bi polgármester tegnap táviratokat kaptak egy ezred parancsnokától, aki közölte, hogy az ezred csodálatos hősiességgel harcolt a déli harctéren és nagy sikereket vívott ki. Az örömhirt azonnal falragaszokon tudatták a város közönségével. A bán fölkereste az ez- redes nejét, hogy közölje vele az örvendetes hírt és további ezer koronát nyújtott át neki a hadba vonult katonák mgszorult családtag- jainak segélyezésére.

Nisben éheznek és orosz segítségben reménykednek.

Szófia, aug. 18. Nisben éhinség van s a drágaság elviselhetetlen. Az utcán süttött disz- nókból egy darabka hust 1 frankért árulnak, a kenyér kilója 2 frank. A szerbek abban re- ménykednek, hogy orosz csapatok jönnek a segítségükre, ami azonban teljességgel kizárt dolog, mert Bulgária nem engedi, hogy terüle- tén idegen sereg vonuljon keresztül.

Az északi háboru

Győzelmes csata a kozákokkal.

Bécs, aug. 18. A Reichspost-nak jelentik Krakkóból:

E hó 10-én éjszaka a kozákok betörték

Chawowice községbe. Csapataink megtámadták a kozákokat és visszaverték őket. Az ütközetben harminc kozák elesett egy tisztet és tizenöt kozákokat foglyul ejtettek. A menekülőket a parasztok üldözőbe vették.

Krakko, aug. 18. Wittmann földbirtokos galicziai kastélyában egy kozák csapat dorbézolt. Csapataink értesülvén a kozákok holtilétéről, körülfogták a kastélyt. A kozákok látván, hogy nem menekülhetnek, megadták magukat.

A németek elfoglaltak egy orosz várost

Berlin, aug. 18. A Wolff-ügynökség jelenti, hogy a német csapatok bevették Mlawa orosz várost.

A német hadseregnek ez a hódítása igen nagy jelentőségű, mert azt jelenti, hogy mindenfelől beözönlöttek Orosz-Lengyelországba a német s az osztrák-magyar seregek. Mlawa város 10 kilométernyire van a keleti Posen határtól, Soldau poseni várostól mintegy 25 kilométernyire délkeleti irányban. A legelső nagyobb vasúti állomás azon a vonalon, amely a német határtól Varsó felé visz, légvonalban 105 kilométer távolságban van Varsótól.

Oroszok kegyetlenkedései.

Berlin, aug. 18. A Norddeutscher Allgemeine Zeitung jelenti, hogy Németország a következő figyelmeztetést intézi Oroszországhoz egy semleges állam közvetítésével:

A keleti harctereinkről érkezett jelentések egybehangzóan híriül adják, hogy az orosz csapatok, ahol porosz területre lépnek, a községeket felgyújtják és a védtelen lakosságot kifosztják. Különösen nagy kegyetlenségeket jelentenek Schwirwind, Lyck és Soldau vidékéről. Németország a nyilvánosság előtt panaszt emelt a hadviselésnek a nemzetközi jogba ütköző illetén módja ellen s ha ilyen eljárás által a harc módja rendkívül rideg jellegű lesz, egyedül Oroszországot terheli érte a felelősség.

A honvédség kimegy a határon

Budapest, aug. 18. A hivatalos Budapesti Közlöny holnapi száma közli a király parancsát, amely elrendeli, hogy a magyar honvédség, valamint a népfelkelés kivihető a határokon.

Székely határezred.

Csikszeredáról jelentik, hogy ott megalakították az első székely határezredet. Csikvármegye közönsége magánjavainak igazgató-tanácsa Fejér Sándor alispán elnöklété alatt tartott ülésén az alispán indítványára 100.000 koronát szavazott meg a Csikvármegyéből hadbavonultak családtagjainak felszerezésére.

Frigyes főherceg elismerése a csendőrségnek és a pénzügyőrségnek.

Budapest, aug. 18. Frigyes főherceg, a hadsereg főparancsnoka, e hó 12-én a következő táviratot intézte Hazai Samu báró honvédelmi miniszterhez:

A magyar királyi és a m. kir. horvát-szlavon csendőrségnek, továbbá a m. kir. pénzügyőrségnek az ellenséges határon

végzett tevékenységéről hozzám érkezett jelentésekből nagy meglepéssel láttam, hogy a végzett teljesítmények messze föllülműlják az ezirányban támasztott várakozásokat. A csendőrség és a pénzügyőrség minden alkalommal, amidőn az ellenséggel összeütközésre került a sor, körültekintést és dicséretre méltó támadó szellemet tanúsított. ezért az illető csendőröknek és pénzügyőröknek köszönetemet és különös elismerésemet fejezem ki.

Diszebéd helyett kétezer korona.

Budapest, aug. 18. Tisza István gróf miniszterelnök ma 2000 koronát küldött a Vörös-Kereszt Egyletnek. Ez az összeg annak a diszebédnek a költsége, melyet a miniszterelnök öfelsége születésnapja alkalmából szokott adni. A diszebéd ezuttal elmaradt és az összeget a miniszterelnök a Vörös-Kereszt céljaira fordította.

A német-francia háború

A konok Belgium.

Berlin, aug. 18. A Wolff-ügynökség jelenti: Lüttich bevétele után a német kormány Brüsszelben közhírré tette, hogy miután a belga sereg fényesen megóvta fegyvereitek becsületét, Németország kész Belgiummal minden olyan megállapodást kötni, amely bármiképpen összeegyeztethető a Franciaország ellen folytatott harccal: Németország azonnal kiüríti Belgiumot, mihelyt ezt a hadi helyzet megengedi.

Belgium válasza, amely augusztus 13-án érkezett, megismétli a belga kormány visszautasító válaszát.

A lüttichi csata részletei.

Berlin, aug. 18. A Wolff-ügynökség jelenti: A lüttichi titok immár felfedhető a nyilvánosság előtt. A háború kitörése előtt francia tisztek és minden valószínűség szerint legénység is Lüttichbe vezényeltettek, hogy a belga csapatokat a várvedelmi szolgálatban kioktassák. Az ellenségeskedés kitörése előtt ez ellen kifogás nem lett volna emelhető, a Franciaországgal való háború megkezdése után azonban ez Belgium részéről a semlegesség megszegése volt. Gyorsan kellett tehát cselekedni. Nem mozgósított ezredeket vezettünk a határra és vonultattunk Lüttich ellen. Egy gyöngye létszámban lévő dandár lovassággal és tüzérséggel vettük be Lüttich várát. Csak ennek megtörténte után ment végbe a mozgósítás oly módon, hogy első megerősítésül saját kiegészítő legénységüket kapták. Két további ezredet küldtünk azután erősítésükre.

A mozgósítás most nyert befejezést. — Ellenfeleink azt hitték, hogy Lüttichnél 120.000 német van, akik az előnyomulást ellátási nehézségek miatt nem tehetik meg. Menynyire csalódtak! A szünetnek más oka volt. Csak most kezdődött meg a német fölvonulás. Az ellenfelek meg fognak győződni, hogy a német hadsereg jól élelmezve és fölszerelve kezdte meg az előnyomulást.

A császár megtartotta szavát; Lüttich erődítményeinek elfoglalására egyetlen csepp vérrrel sem folyt több a szükségesnél. Az ellenség nem ismerté hatásos támadási eszközeinket és biztosnak vélte magát az erődökben, de már nehéz tüzérségünk leggyengébb ágyúja is arra kényszerítette a tüzelésnek kitett erő-

döket, hogy rövid tüzelés után megadják magukat. A helyőrség megmaradt részei ezzel mentették meg életüket. Azok az erődök azonban, amelyeket nehéz ágyúink bombáztak, a legrövidebb idő alatt romhalmazzá lettek és maguk alá temették a helyőrséget. — Most helyreállítják az erődöket és ismét alkalmassá teszik a védelemre. Lüttich vára nem az ellenségeink által előkészített terveknek szolgált eddig támpontul, hanem a német hadseregnek.

Két német zászlóalj kudarca.

Berlin, aug. 18. A Wolff-ügynökség jelenti:

A mühlhauseni ütközet alkalmi csata volt. A máselellenséges hadtest betört Felsőlemezbe, miközben csapataink még csak gyülekezőben voltak. Mindazonáltal megtámadtuk az ellenséget és visszavertük Belfortba. — Azután folytattuk a fölvonulást. Ezalatt azonban augusztus 14-én egy kis frankfurti erődítményünk kudarcot szenvedett. A Schirmek melletti Bogen-szorosban két előre haladt zászlóalj az ellenséges tüzerek Bomból megtámadtak és a szűk szorosban elvették ütegeit és valószínűen a náluk lévő tervek is az ellenség kezébe kerültek, miáltal használhatatlanná váltak.

Ez a jelentéktelen hadi esemény befolyást nem gyakorol ugyan az operációkra, de minden esetre intő példa a vakmerőség és vigyázatlanság ellen. A két zászlóalj minden üldözés nélkül visszatért a várba. Ütegeinket elvették ugyan, de kedvünket nem. Szigorú vizsgálat folyik most abban az irányban, hogy ezt az incidenst nem a lakosság árulása okozta-e.

Tengeri csata

Budapest, aug. 18. (Hivatalos jelentés.)

A külföldi lapoknak azok a hírei, amelyek a Zrinyi csatahajónak és másik három hajónak az elsüllyedéséről szólnak, teljesen légből kapottak. Legföljebb a Zenta nevű kis cirkálóról lehet szó, amelyet erős tulsúlyban levő haderő támadott meg és vett üldözőbe és amelyről azóta nem érkezett jelentés.

Ezzel szemben megállapítást nyert az a körülmény, hogy egy torpedóuzzó, bár 16 francia csatahajó és nagy cirkáló a legkülönbözőbb kaliberű ágyúkkal lövöldözött, sértetlenül érte el azt a kikötőt, amelybe kirendelték.

A Goeben és a Breslau a Dardanellákban

Bécs, aug. 18. A római Stefani-ügynökség közli Konstantinápolyból hivatalosan.

A török kormány hivatalosan jelenti, hogy a „Goeben“ német páncélos cirkálót és a „Breslau“ cirkálót, amelyek ma a Dardanellákban átkelve ideérkeztek, a török kormány 80 millió márkáért megvásárolta a német kormánytól.

Spanyolország semleges

Berlin, aug. 18. A Wolff-ügynökség jelenti: A spanyol kormány Pele de Bernadi itteni nagykövete útján azt közölte a német kormánynál, hogy Spanyolország a jelenlegi háború folyamán szigorúan semleges marad.

Tábori és hadi felszerelésekhez
EVŐSZEKŐZOK ↓ KESEK ↓ PALACOK

**FŐZŐKÉSZÜLÉKEK, VIL-
LANTOS LÁMPÁK, HÁTI
ZSÁKOK ALVÓZSÁKOK
TEVEZŐR - TAKARÓK**

**BŐRÖNDÖK BROWNING
REVOLVEREK ÉS TÖLTÉNYEK**
MENTZE ÁRUHÁZABAN,
PIAC-UTCA 38. SZÁM

A debreczeni katonanap

Debreczen közönsége a hadbাহivottak családjaiért.

Az a bizottság, amely a bevonult katonák hátrahagyott családtagjainak segélyezésére megindult akciót vezet nagy sikerrel, ma a király születése napján rendezte a katonanapot, amelynek szintén az volt a célja, hogy a segélyezés akcióját szolgálja. Céljának a legteljesebb mértékben eleget is tett s a siker a legfényesebb mértékben jelentkezett úgy, hogy ez egyetlen nap kétezer koronán fölüli jövedelmezett a szép célnak.

Dacára a délelőtti folyamán beállott csuf időnek és esőzésnek állandóan nagy tömegek voltak az utcán és mindenki szívesen adakozott. A legszebb debreczeni leányok bájos csapata pedig fáradhatatlanul iparkodott azon, hogy a zöld perselyeikbe minél több gyűljön be. Fáradozásuk sikerrel is járt, mert mindegyik igen szép eredménnyel számolt be a központi irodának, ahol Fráter Erzsébet urnő önkéntes vezérkarával szintén tevékeny munkásságot fejtett ki.

A bájos szép fiatal leányok a király képét fölűntető kokárdát, nemzetiszínű zászlócskákat, hazafias verseket árulgattak, amelyeknek kelendősege nagy volt.

Reggel korán a katonazene járta be a főutvonalat és egész nap a város különböző pontjain térzenét adott. Így a Nagytemplom előtt, a Hungáriánál, a Royalnál, a Passzázs előtt.

Ugyancsak térzenét adtak több helyen a debreczeni cigányzenekarok is.

A közönség állandóan olyan nagy tömegben hullámzott az utcán, hogy a rendes közlekedés teljesen megakadt.

Különösen délután és este-felé, valamint az esti korzó idején fejlődött ki teljes mértékben a katonanap, amikor azt lehet mondani egész Debreczen a város házájától a Szent-Anna-utcáig terjedő utvonalon tolongott s megállásra kényszerítette a villamost is. — Megkezdődött az esti órákban a konfetti csata, amely valósággal leszögezte a korzót. A séta negyedórákig megállott. Közben a zenekarok folyton húzták a hazafias nótákat és a közönség szünet nélkül éljenezte a királyt és a hadsereget. Igen sok házban az ablakokat is kivilágították s úgy látszott mintha nem is volna háború, hanem a legvigább örömnappal. A lelkes hangulat a késő estig tartott.

A mai feledhetetlen nap fényes sikeréért a legteljesebb elismerés illeti meg a rendezőseget, amelynek élén Domahidy Elemér, Domahidy Elemérné, Fráter Erzsébet, Berger Mór és a rendezőségnek többi intező tagja buzgólkodott. Buzgólkodásuknak és a közönség lelkesedésének és megértő együttérzésének meg volt a legszebb eredménye.

A segítő bizottság gyűjtése.

A behívott katonák visszamaradt családtagjainak segélyezésére újabb adakoztak: Szép József 30, Ehrenguber Viktor 60, Katz Hermann 25, Vecsey Zoltán 50, özv. Varga Károlyné 100, dr. Dávid J. 10, Soltész Gyula 2, Koszorus Ferencné 25, özv. Koszorus Lajosné 10, Bihari József 2, Scherli Ede 20, Izraelita nőegylet 500, Ottó Sándor 100, Debreczeni Lajos 30, Fischer Adolf 20, Olvashatatlant aláírás 10, Némethy László 25, Bechert Manóné 20, özv. Kozma Lászlóné 5, Hartstein Sámuel 100, Szentiványi Mihály 5, Nagy Janka 2, Jósza Vince 20, Ref. tanítók segélyegylete 50, Csűrös Ferenc dr. 10, Meister Adolf 20, F. F. 60, Osztrák Magyar Bank tisztviselői 31, Wiener Adolf 10, dr. Brief Gyuláné 20, Lóczy Ferenc 10, Kállay Sándor 10,

Reich Viktor 10, Hajnal Samu 20, Hajnal Samuné 20, Mandel Zsigmond 10, Almássy Ferenc 2, Csurka István 10, Háztulajdonosok Egyesülete 100, Domahidy Elemérné 50, Márton Gyula 10, Royal személyzete heti adakozása 18.12, Royal tulajdonosok heti adakozása 19.50, özv. Thomanóczy Ferencné 10, Sz. Nagy Mária 4, Than Gyula 30, dr. Szücs István 10, Kecskeméthy M. L. 10, Faludiné 5, Jánosi Zoltán 20, Klár Andor 30, Debreczeni Hírlap 3, Dávid Mihály 10, Darvas Béla 100, Csapó Etelka 10, Bagdi Papp Mária 30, Darvas Izidor 10, Dóczy Imre 10, Tóth Aurél 20, Farkas Jenő 20, Szvetits Margit nővérek 20 korona.

Egyéb adományok.

A bevonult katonák családtagjai segélyezésére a következők újabb adományok folytak be a polgármesteri hivatalhoz: Boross Mártonné 10 korona, Végváry Sándor 10 korona, Bodonyi Lajos 10 korona.

A király születésnapja

A debreczeni ünnepek.

Egy nagy szívvé, egyetlen érzéssel lett ma Debreczen város polgársága és egyetlen forró imádságban egyesült minden fohász:

— Isten áldd meg a királyt!

A magyar nemzet háromszínű lobogóját lengette minden házon a szél, talán mind arra felé integették, ahol most a 84 éves öreg király néz szeretettel teljes, jóságos szemével harcra ment seregei után.

A szél bizonyára elvitte hozzá az eget, földet ostromló dörgő éljen lelkesedéssel teli moráját s a szívek összedobbanását. — Debreczen népe minden szeretetét kihozta; hogy minél fényesebb, minél melegebb, minél ragyogóbb ünneppé tegye a mai napot I. Ferenc József születése napját.

A hivatalos ünnep a református Nagytemplomban folyt le, hol zsoltárok éneklése közben Baltazar Dezső dr. püspök mondott imát a király életéért. Az istentisztelet, amelyen Kovács József polgármester vezetésével a városi tanács is, valamint az összes katonai és polgári hatóságok képviselői megjelentek, a templomot zsufolásig megtöltötte a közönség hallgató végig mély áhítattal.

Ünnepi hálaadó istentisztelet volt a többi felekezet templomaiban is, a római katolikus templomban Gróh Ferenc prépost-plébános mondott misét fényes papi segédlettel. Az ágostai hitvallásu evangélikus templomban Materny Lajos főesperes mondott imát. A statusquo izraelita templomban óriási közönség előtt Krausz Vilmos főrabbi imádkozott. Istentisztelet volt az orthodox izraelita és a görög katolikus templomokban is.

Az ünneplés az egész napon át tartott. A katonazene több ízben bejárta a várost és több helyen térzenét adott. A közönség tizenegyi tömegben hullámzott az utcákon és éljenezte a királyt, Vilmos császárt és a katonaságot. Egy zugó, lelkesedésében forrongó tömeg volt ma a város kora reggeltől késő estig.

Katonák szerenádjá Baltazar püspök tiszteletére.

A király születésnapjának előestélyén kedden este 9 órakor a helyőrségi zenekar a polgárságtól kísérve esti zenével tisztelte meg Baltazar Dezső dr. református püspököt is, aki a tüntető sokaság kívánságára a következő beszéddel köszönte meg a megtisztelést:

— Vitéz katonák! Itteni tisztelgéseket, amit hálással köszönök, fényes és boldogító

bizonyosága a katonaság és polgárság közötti egyetértésnek. Ha erős volt hazánk akkor is, mikor e két tényező között a félreértés sajnálatos árnya volt, százszorosan erős ma, amikor a lelkesedés tüzkohójában megértő egységgé forrott össze. A gyengét az igazságával együtt eltiporhatják; de azt az igazságot, amely hatalmas országok erejére támaszkodik, nem lehet legyőzni. A mi igazságunk ilyen. Országunk ereje a katonaság. Nyugodtan bizzuk reátok hazánk, királyunk, családjunk, jövőnk sorsát. Vitéz fegyveretekhez fűzött reményünket teljesítse be az Isten!

Aranyért — vasat

Felhívás a közönséghez.

Katonáink küzdenek lenn az ország déli részén, fenn az ország északkeleti határain, már-már azokon túl is haladtak csak azért, hogy legdrágább kincsüknek: életüknek árán is a glória fényétől övezve juttassák érvényre hazánk igazát. Amikor ez történik, az itthonmaradottak kötelességemindent megtenni azokért, akik a hazát védik, az itthonmaradottak kötelessége a haza oltárára letenni mindazt, ami értékes birtokukban van.

A debreczeni segítő akció bizottság csatlakozván az „Augusztai főhercegnő — Gyorssegély bizottság” által Budapesten nagyon szépen kezdeményezett „Aranyért vasat” mozgalomhoz, kéri a nagyközönséget: bocsássa aranyát, ezüstjét rendelkezésére. A vezetőség ennek ellenében kívánatra a vasgyűrűt „Pro patria 1914” felirással ki fogja szolgáltatni. Reméljük, hogy az áldozatkészségét eddig oly nemes színben kimutató közönség megérti intencióinkat és eljuttatja ebbeli adományait a főispáni titkári hivatalba.

Öngyilkos gyógyszerésznő

Megölte magát a betegsége miatt.

Megdöbbsentő öngyilkosság hírént jelentí hajdunánási tudósítónk. Lakner Gyula gyógyszerész fiatal, 25 éves felsége: Pitying Margit tegnap éjszaka felakasztotta magát.

Öt esztendővel ezelőtt nősült meg Lakner Gyula, boldog családi életet éltek, a mult évben azonban az asszony súlyos idegbeteg lett. Állandóan az öngyilkosság gondolatával foglalkozott, de férje állandó figyelme és gondosága megakadályozta őt a borzalmas tett végrehajtásában.

Hétfőn este nyugodtan vacsoráztak meg Laknerék, kedélyesen beszélgettek, majd a gyógyszerész átment beszélgetni a szomszédban lakó kereskedőhöz.

Tizenegy óra tájban ment haza. Mikor benyitott a lakásba, rémülten látta, hogy felesége felakasztotta magát a függönytartóra. Fellármázta a házbelieket, akiknek segítségével levágta nejét a kötélről. Nyomban élesztgetni kezdte, majd éter és kámför injekciókkal próbálta életre kelteni, de már minden kísérlet hiábavaló volt: Lakner Gyuláné meghalt.

Az öngyilkos egy levelet hagyott hátra; a férjétől bucsuzott el érzékenyen s azt írta, hogy nem tud tovább élni, mert betegsége roppant gyötörte. A gyógyszerésznét ma temették el nagy részvét mellett.

Szt. Lukács-**Kristály** forrás **ásványvíz** a világ legerjedtebb és legjobb üdítő vize. Debreczeni főraktár **KÖZPONTI DROGERIA** város-ház-épület, ahonnan a vizet házhoz is szállítják. **Kapható minden fűszerüzletben.**

GUMMI-LAVCIR és VIZHATLAN SANKÓTÁRCÁK **Schön Sándornál,** **Piac- és Csapó-utca sarok.**

HIREK

A Vörös-Kereszt diszjelvénye

Ö felsége, mint a monarchia két államában fennálló két Vörös-Kereszt Egylet legfőbb védnöke, abból az alkalomból, hogy augusztus 22-én lesz *ötvenedik évfordulója* annak a napnak, melyen az emberiség érdekében oly fontos és a mai mizgalmas időben annyira aktuális *genfi konvenció* létesült, a Vörös-Kereszt Egylet körül szerzett érdemek jutalmazása céljából *diszjelvényt* alapított.

Amint értesülünk, az új kitüntetésnek *öt fokozata* van, és pedig: 1. érdemcsillag, 2. középkereszt, 3. a mellén viselendő érdemkereszt, 4. ezüst diszjérem és 5. bronz diszjérem. Az első két fokozatot ö felsége adományozza, a többi hármat pedig a Vörös-Kereszt Egylet védnökhelyettese, ezidőszerint *Ferenc Szalvátor* főherceg.

A kitüntetés célja az, hogy a Vörös-Kereszt érdekében kifejtett kiváló szolgálati működés elismerése jeléül uraknak és hölgyeknek adományoztassék, amely érdemek abban is állhatnak, hogy az illetők a Vörös-Kereszt Egylet hazafias és emberbaráti céljait anyagiilag előmozdítják.

Az alapító okirat és az idevonatkozó alapszabályzat hivatalos közzététele valószínűleg augusztus 22-én, az évforduló napján fog megtörténni.

— **A kormány fölemelte a 48-as honvédek nyugdíját.** A kormány a drágaságot és a 48-as honvédek magas korával járó anyagi támogatás szükségét tartva szem előtt, felémelte az agghonvédek nyugdíját és pedig: az ezredesét 2000 koronára, az alezredesét 1800 koronára, az őrnagyét 1600 koronára, a századosát 1400 koronára, a főhadnagyét 1200 koronára, a hadnagyét 1000 koronára, az őrmesterét 320 koronára, a tizedesét 240 koronára, a köztitétét 200 koronára. A felemelés a tiszteknél 11—20 százalék, a köztitézekenél s az altiszteknél 48—67 százalék. Az érdemjeles tisztek, továbbá a vak altisztek és köztitéztek megfelelően nagyobb nyugdíjat kapnak. Az özvegyi nyugdíjak megmaradnak.

— **Áthelyezett járásbírák.** Az igazságügyminiszter saját kérelmükre Kókay Lajos püspökladányi járásbíró a debreczeni és Menyhért János dr. ökörmezői járásbírósi albirót a püspökladányi járásbírósihoz helyezte át.

— **A Népiroda munkásközvetítési osztályánál** augusztus hó 18-ig volt:

Munkás kínálat: Asztalos, 48, ács 22, bádogos 11, cipész és csizmadia, papucos 1, földmunkás 7, gazdasági munkavezető 16, gépész 43, gyári munkás 66, kazánfűtő 11, kovács 14, közműves 75, palafedő 1, betonos 1, lakatos 46, mezőgazdasági napszámos 148, mezőgazdasági cseléd 13, napszámos nők 114, szakácsnő 4, mindenek 3, szabó 33, varrónő 9, szijgyártó 2, kerékgyártó 9, üzleti alkalmazott 28, kályhás 1, festő 13, borbély 4, rézműves 1, rajzoló 3, reszelővágó 1, kefekötő 7, kárpitós 2, nyomdász 6, fűszeres 1, szerelő 2, mészáros 1. Összesen: 885.

Munkás kereslet: Borbély 3, kovács 3, mezőgazdasági kocsis 2, gulyás 1, kondás 1, mindenek 4, szakácsnő 1, molnár 3, cipész 1, házmester 1, szabósegéd 1. Összesen 21.

— **A hitű muzulmán és az ezredorvos.** A Mohamed hitét követő muzulmánok étkezési módját a korán bizonyos szabályai korlátozzák. A hitű muzulmán sem sertéshúst nem eszik, sem semmiféle ételt, ami rituálisan nem készül. Ilyen vallásos muzulmán katona került Szegedre, ki gyümölcsön kívül napokig nem táplálkozott mással. Cserey Zsigmond dr. ezredorvos, Szinéri György néven jeles író, ki a szegedi I. sz. tartalékkórház IV-ik

csoporthoz van beosztva s több keleti nyelvet beszél, észrevette a muzulmán katona böjtölésszerű étrendjét, szóba állott vele, s midőn megtudta, hogy vallásának tilalmát betartja, nemes, érzékeny szívét követve, azonnal intézkedett, hogy a félig-meddig kosztoló, lefogyott muzulmán katona rituális eledeléhez jusson s a saját költségén ilyen meleg ételekhez juttatta. Midőn akarátán kívül is megtudták a meleg érzésű ezredorvos ezen tényét, a tisztek, valamint a legénység megéljenztek.

— **Hol van Károlyi Mihály?** Mint ismeretes, *Károlyi Mihály* grófról és a vele Amerikába rándult függetlenségi képviselőkről a háborús bonyodalmak legelső napjaiban érkezett az utolsó hír. Ők maguk jelentették akkor, hogy abbanhagyják az amerikai agitációt és hazajönnek. Ugyanakkor azt jelentették Newyorkból, hogy Barabás Béla és négy társa egy francia hajóra szálltak, Károlyi Mihály gróf azonban betegsége miatt kénytelen volt Amerikában maradni. Azóta semmit sem hallottunk sem Károlyiról, sem a többi képviselőről. Bécsből most táviratot kaptunk, a mely szerint *Berchtold* gróf külügyminiszter, aki sógora Károlyi Mihály grófnak, diplomáciai uton érdeklődött Károlyi holléte iránt, azonban eddig a külügyminiszter sem volt képes tájékozást szerezni.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, akik felejtethetetlen testvér-hátvám Simonffy Antal eltemetése alkalmával megjelenésök által részvétőket kifejezték — fogadják hálás köszönetemet. Debreczen, 1914 aug. 17. Simonffy István, az egész gyászoló család nevében is.

— **Beszűntetett jegybankfiókok.** Amióta Anglia és a monarchia között beállt a hadiállapot, számolni kell azzal az eshetőséggel, hogy a Földközi tenger angol hajórajával a monarchia flottája harcra keveredhet és ez a tengeri harc hadiállapotot teremthet a monarchia adriai partvidékein. Ezzel az eshetőséggel számolt az osztrák-magyar bank főtanácsa is, amikor úgy intézkedett, hogy hét fiókjának működését beszüntette azon a vidéken, amelyet esetleg hadiveszedelem fenyegethet. Megszűntették működésüket a közös bank fiómai, trieszti, zárói, spalatói fiókjai (valamennyi az Adria mellékén), továbbá a görzi osztrák és magyar bankfiók és a banknak a Galicziában az orosz határhoz közel levő két expozitúrája. — Annál érdekesebb, hogy a magyar szerb határra eső közös bankfiókok így a pancsovai és újvidéki továbbra is fenntartják üzleti tevékenységüket. A beszüntetett hét bankfiók pénzkészletét és értékeit elszállították.

— **Játék a fegyverrel.** Mikó Gyula 16 éves Piac-utca 10. sz. alatti lakos ma délután egy revolverrel játszott. Közben a fegyver elsült és a golyó a fiu ágyékába furódott. A mentők súlyos sérülésével beszállították a fiut a kórházba.

— **A 14. számú telefonon** megrendelhető bármely mennyiségű palack vagy hordós sörök az új kőbányai sörfőzdéből, Debreczen, Hatvan-utca 30.

Üzemnagyoobbítás folytán

nyomással :

1000 szines jóminőségű boríték K 3:60
1000 finom fehér boríték . . . 6:—
1000 félív üzleti levélpapír . . . 7:—
1000 szines levelező-lap . . . 5:20

Egyéb nyomtatvány is elegáns, modern kivitelben, hasonló olcsó árak mellett

HOFFMANN és KRONOVITZ
KÖNYVNYOMDÁJÁBAN
DEBRECZEN, PIAC-UTCZA 49.

APRÓ HIRDETÉSEK

Vidékről
apróhírdetéseket legcélszerűbb postautalvánnyal feladni. Az apróhírdetés szövege a postautalvány szelvényén előír. — Zárt levélben is lehet; akkor a hirdetés ára levélbélyegben csatolandó.

A Debreczeni Független Ujság telefon száma: Szerkesztőség 3-39 Kladohivatal 3-39 és 18 Nyomda 18

Apróhírdetésre telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Üzlet

FRISS
töltésű ásványvizsek az összes Deutsch üzletekben kaphatók.

SZEGEDI PAPRIKA-különlegeségek óriási raktára LINDENFELD J. JENO fűszer- és gyarmatáru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

KIADÓ gargonlakás.

Az Egyház-tér 8. sz. a házban két utcai szoba, kapu alatti külön bejárattal, butorozva vagy üresen november elsejére kiadó. Továbbá kiadó egy kőműves borpince is. Értekezhetni ugyanott Gáll Vilmos bir. végrehajtónál.

KÖLÖSÖN

sorsjegyekre, értékpapírokra és I-rendű vidéki takarékpénztári részvényekre

Konvertált jelzálogra 140 K
Házai sorsjegyre . . . 20
Osztr. vörös kereszt sz. 40
Olasz vörös kereszt sz. 33
Erszébet sorsjegyre . . . 7
Jósziv . . . 10
Bazilika . . . 20
Magy. vörös kereszt sz. 22

A kölcsön apró részletekben érleszthető. Ha sorsjegyek barhol zálogban vannak, úgy a letétjegy beklüdtése ellenében a kölcsönt a telti összegre rlemléjük. Részletfizetésre vásárolt, de még ki nem fizetett sorsjegyeket kiváljuk és rájuk fenti kölcsönt adjuk.

A Debreczeni Köztársaság Kölcsönintézet Részv.-Társ. bankosztálya SIMONFFY-UTCZA 12. SZÁM. Telefon 298. Alapítási év 1878.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY DEBRECZEN, Kistemplombazár HAJDU VÁRMEGYE SZÁLLÍTÓI.

Menyasszonyi kelengye

Vászon,
Kész fehérneműek,
Női és férfidivatárak,
Nagy szőnyegraktár.

Allás

Könyvelésben
pénztárkezelésben jártas intelligens nő irodai alkalmazást keres. Cim a kiadóban.

Adás-vétel

Kapucodulak
bármilyen felirással kaphatók a kiadóban.

Beállítás
füvegek olcsón eladók. Cim a kiadóhivatalban.

Lakbérleti szabályzat
kiadó cédulák bármilyen felirással kaphatók a kiadóhivatalban.

Matulatur papiros
kapható a kiadóban.

Zománc
cím tábla megrendelhető Hoffman és Kronovitz cégnél Piac-u. 49.

Szénvignetta
ezzenként olcsón kapható Piac-utca 49. szám alatt.

FELVESZEK EMBEREKET,

SOK PÉNZT

kereshetnek.
Jelentkezzenek a. e. 10 óráig
Piac-u. 49.,
második udvar, első emelet.

Különtéle

Hölgyeim!

Egyszeri próba meggyőzi, hogy szeplőt, málfoltot, pattanást, vimmedlit, minden bőrruást az országírú arctalmatlan Matild-arcenkőcs, krém és szappan okvetlen elmulasztja. Ha nem, árát minden kibeszélés nélkül visszaadom. Semmi rizikó, próbálja meg. Kapható minden gyógyszer-tárban és drogériában. Főraktárak: Jóna és Jóna és Tóth Béla utóda Kükés Tisza-palota. 2736

Pénzt kölcsönöz magánzó 5% mellett üzletséges embereknek 5 évi részletfizetésre (ingatlanra is). KROLL K. Berlin 29., poste restante